

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja a poštno vred in v Mariboru a pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hāt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobje se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznaila se plačuje od navadne vratice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz deželnega zbora.

Pri deželnem zboru je dr. Neckermann, kakor smo že poročali, v imenu Celjskega mesta vložil prošnjo, naj bi se Celjsko mesto odcepilo od okraja Celjskega.

Deželni zbor je pri prvem čitanju odkazal to prošnjo občinskemu odseku in tega poročevalce dr. Portugall je poročal o nji v seji dne 23. oktobra t. l. v občenem zboru.

Razkladal je v prošnji navedene čudne uzroke, kateri so Celjsko mesto napotili k temu koraku, in konečno stavil predlog, naj bi se ta stvar odkazala dež. odboru.

Govoril je dr. Sernec, kot načelnik Celjskega okrajnega zastopa, za njim je govoril dr. Neckermann, za katerim pa je hitro poslanec Morre stavil predlog na konec debate in je tako zaprečil izjavo drugih slov. poslancev.

Spodnje-štajarska nasprotna lista, „D. W.“ in „Marb. Ztg.“ sta, posebno prvi, fantalinsko napadla govornika, na kar ne bomo odgovorili, ker bi to bila prevelika čast za takšne časnike.

Kako pa imajo soditi prebivalci Celjskega okraja, in Slovenci sploh o tem govoru, to bode kazal najbolje govor sam, katerega priobčimo po stenografičnem zapisniku.

Slavni deželni zbor!

Slišal sem z začudenjem o predležeci peticiji, in zanimali so me uzroki, na temelju katerih namerava Celjsko mesto odcepiti se od našega okraja. Ono misli namreč, da bi moglo pri denarju si kaj prihraniti, ker plača dozdaj kacic 7000 gld. v okrajni zastop — 7% šolske priklade bi plačevala tudi za naprej, in mesto si bi moglo prihraniti kacic 5400 gld. od svojih dozdajnih stroškov za okraj.

Celjsko mesto se postavlja na jako otročje stališče: Jaz sem sicer središče okraja, vse okr. ceste se združijo v Celju, pa jaz nočem dalje plačati zraven, naj plačajo odsihmal kmečke občine za-me!

Celjsko mesto, katero ima svoj lastni sta-

tut, itak ne spada s svojimi občinskimi in političnimi zadevami pot kompetenco okrajnega zastopa, tudi šolske zadeve njegove so ločene, ker Celjski krajni šolski svet ni podložen okr. šolskemu svetu; ostanejo tedaj skupne le zadeve okrajnih cest.

Jasno pa je, da morajo vsi prebivalci jednega in istega okraja zdrževati svoje ceste in le pri nekaterih nevednih kmetih se nahaja misel, da pravijo, na primer: mi prebivamo na koncu okraja, potrebujemo le prav kaj malega od okrajnih cest, kako pridemo k temu, da plačamo priklade za vse okrajne ceste? Še večkrat se čujejo enaka znorenja od občanov, ki prebivajo na meji občine, mislijo, da ker oni ne potrebujejo za-se nekatere občinske ceste, bilo bi krivično, da morajo doplačevati pri vseh občinskih cestah.

Cestne postave pa so popolnoma logične in prirejene razmeram; državne, deželne, okrajne in občinske ceste so namreč po svoji naravi taki objekti, ki se morajo zdržati od dotičnega kroga, — od države, dežele, okraja, od občine — posamezni mora vstopiti za celoto, ker drugače ne bi bilo mogoče sezidati in zdržavati neobhodno potrebnih cest.

Najčudneje je, če mesto, kot okrajno srce, na enkrat pravi, jaz nečem dalje biti v okraju, jaz nečem dalje plačevati. To so nazori te peticije! Zato, ker mesto Celjsko si domisli prihraniti 5400 gld., namreč to, kar doplača zdaj za okrajne ceste, hoče biti ločeno od okraja.

Da to ne gre tako, to je jasno, kmečke občine ne morejo same zdržati okrajnih cest, mesto mora zraven pomagati.

Vprašanje je bistveno; ako se bi jednemu mestu dovolilo, da se odcepi, bi kmalo vsako drugo mesto prišlo z istimi naivnimi nazori in reklo, tudi jaz nočem soplačevati, hočem izstopiti iz okraja, naj kmečke občine ostanejo skupaj, da plačajo same! Da je to proti vsemu razumu in proti vsem načelom pravične admini-

stracije, to je prejasno, da bi še dalje o tem kaj govoril.

Že iz materialnih vzrokov tedaj ni misliti na to, da bi tako malo mestice, ležeče v sredi okraja, ki se spojijo v njem vse doline, se ločilo.

Še znamenitejša pa je to, da se kot drugi vzrok, zakaj se namerava ločitev, navedejo narodni prepiri. To me je osupnilo, vsaj do danes še nisem sanjal o tem, da se bo navedel tudi takšen vzrok.

(Konec prih.)

Prosta beseda, zdrave misli.

Pisec članka „Rojaki, na stražo“, katerega je prinesel Vaš list, govoril je gotovo vsakemu Slovencu iz srca. Kako tudi ne bi! Sramota za onega človeka, kateri jezik in rod svoje matere zataji! Vreden je, da pride čez nj proklestvo božje, kajti kdor postane nemškutar, postane večji del tudi liberallec, liberalci so pa nam znani kot nasprotniki naše sv. vere.

Veliko jih je pa takih, ki v družbah Slovencev pravijo, da so Slovenci, pa da bi za narod kaj storili, o tega ne. Oh koliko napak je še med našim ljudstvom! Dragi „Gospodar“, prosim te danes za prosto besedo in dragi bralec, mi ne zameri, če kaj rečem, kar tebi ne bode more biti po godu.

Poglejmo, kako malo da naše ljudstvo še slovenske časnike prebira. Marsikateri bi še bral pa žal mu je, da bi krajcar izdal. Res, da kmet mora varčen biti, pa srce me zaboli, ko vidim, da si marsikateri nepotrebne stroške napravi in denar po nedolžnem izdaja. Kako lahko bi jih 4 ali pet se pogovorilo, da bi denar vkupno za naročnino plačali, to bi gotovo še vsaki lahko storil. Večkrat imel sem videti priliko, da se slovenski listi, postavim „Slov. Gosp.“, ko se prebere, pa brž zavrže. Smem veči, da za vsako številko je škoda, katera od hiše pride. „Slov. Gosp.“ prinaša izvrstne nauke in skušnje, kakor tudi cerkvene zadeve, tako da se sme z marsikaterim listom meriti. Ne zavrzi nobene številke, temuč glej, da boš imel celi letnik vkup, ga vkupaj zveži, in ker ima na koncu leta kazalo, ti je lahko vsako reč najti in gotovo se bo tudi tebi pregovor vresničil, da čez 7 let vse prav pride!

Vsaki narod ima pravico in dolžnost, da ljubi zemljo materno, in že Turki so izdajalce s smrtjo kaznovali. Še celo živali in divje zverine ljubijo kraj, kjer so luč sveta zagledale, samo nas Slovence zavidajo drugi škodoželjni, sebični narodi, da bi mi imeli enaka čutstva, kakor oni. Tako bi potem lahko kazali na nas rekoč: vidite jih, sramujejo se svojega jezika, svoje matere, svoje zemlje! Podjarmimo jih, naši hlapci naj bodo!

Ljuba nam tedaj naj bo in mora biti naša domovina in skrb nam mora biti, da nas in

njo osrečimo in povzdignemo do njene veljave, kakoršnja uživajo druge dežele. To sicer ni lahko, ali ako stori vsak po svoji moči, posreči se nam to prej ali slej, toda gotovo!

V imenovanem članku opomnil je g. pisatelj nove nevarnosti, katera nam preti od naših nasprotnikov in smrtnih sovražnikov, kateri napenja vse sile in moči, da bi nas vgonobili. Denar je sveta vladar in ravno s tem sredstvom so začeli nas zatirati prvič s „šulvercinom“ in zdaj pa nameravajo naša posestva pokupiti in tujcem prodati in podobni so v tem krvoločnim volkom. Dragi rojaki, koliko jih je pač še med nami, ki si volijo svoje nasprotnike za svoje gospodarje! Postavim: koliko krat rajši voliš liberalnega Nemca, kakor poštenega Slovence in to samo zato, da ti ga je kak izdajalec nahvalil ali pa da imaš do svojega rojaka kako jezo. Žalostni pa so nasledki, s katerimi ti potem vrnejo taki ljudje tvoje izdajstvo.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Sekanje pri konjih.

Kdor umeje svoje gospodarstvo, njemu je vse, kar se godi kje v njegovi hiši ali pri njegovi živini, važno in kar vidi, da ni v redu, to gleda hitro, da odpravi, če je mogoče, če pa ni mogoče, da odpravi, tedaj skrbi vsaj za to, da prepreči slabe posledice tistih neredov. Njemu ni nobena stvar premala, saj ve, da prihaja v časih iz malih reči rada večja škoda in nje si je potlej gospodar sam kriv, ako ne gleda v pravem času na to, da jo odpravi.

Tako je sekanje pri konjih po navadi le mala, neznatna škoda, vsaj iz kraja, vendar pa ni za to, da jo človek naj spregleda. Konj pa se seka takrat, ako s podkvo zadnjih nog vdarja na podkve sprednjih nog. Čuti se to najbolj, ako teče žival v dir; v tem klepeče v časih prav neprijetno za uho, še bolj pa je to neprijetno za kopita konja. V časih je kriva tega rast živali in če je to, tedaj se ne da stvar veliko popraviti. Nekaj pa vendar-le.

V tem se mora namreč podkev nekako drugače narediti. Zagib na sprednjem delu podkve zadnjih nog napravi se nizek ter se potisne nekaj bolj nazaj, zato pa se naredita na obeh straneh podkve druga, tudi nizka zagiba in to napravi, da se ne sliši tako močno, ako tudi vseka podkev zadnje noge na prvo. Tudi ni sedaj tako nevarno, da si konj rani kopito. Ker se tudi podkev sprednje noge naredi primerno ter se pripravi nekaj krajša, zato teče poslej konj lahko in ne udarja več z zadnjo podkev ob prvo ali sprednjo.

Za veliko lažje pa si pomaga človek te-